

VIDEREUDDANNELSESUDVALGET

Om VIA-udvalget

VIA-udvalget er DSAM og PLO's fælles videreuddannelsesudvalg og har repræsentanter fra DSAM og PLO's bestyrelser, FYAM og en PKL eller uddannelseskoordinator fra hver region. Desuden deltager kursuslederne fra SPEAM-kurserne og en repræsentant for de prægraduate kursusledere. Dermed sikres en god konneks til de folk, som arbejder med videreuddannelsen til daglig, og til de politiske lag. Udvalget har en vigtig opgave med at koordinere arbejdet i de forskellige regioner, så uddannelsen vedvarende opleves nogenlunde ensartet i hele landet, både når det gælder sammensætning af uddannelsesprogrammer, praksis ift. meritvurderinger, krav til godkendelse som tutorlæge og meget mere. Udvalget skaber også forbindelse mellem de almenmedicinske repræsentanter i de 3 regionale råd for lægers videreuddannelse, det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse og Lægeforeningens Uddannelsesudvalg. Udvalget har ansvar for målbeskrivelsen for specialuddannelsen i almen medicin.

Ny målbeskrivelse

Efter et års revisionsarbejde blev den nye målbeskrivelse godkendt af Sundhedsstyrelsen i juni 2025 og vil være gældende for alle hoveduddannelsesstillinger, der starter efter den 1. januar 2026. Anledningen til revisionen var, at hospitalsdelen skal afkortes til 2 år og fase 1 tilsvarende forlænges til 12 måneder. I første omgang var det tanken at lave en mindre tilpasning af målbeskrivelsen fra 2013, men store dele af denne trængte til en opdatering og modernisering, så det endte med, at hele målbeskrivelsen er skrevet om. Udover ændringen i sammensætningen af forløbene er de væsentligste ændringer:

- Kompetencerne er beskrevet med angivelse af det niveau, der forventes af uddannelseslægen på det pågældende sted i uddannelsen, hvilket gøres ved hjælp af en skala for graden af behov for supervision.
- Kvalifikationskort afløses af kompetencer, der godkendes af vejlederen på sygehuset.
- Der er færre kompetencer, der skal godkendes i logbogen, til gengæld er de bredere.
- Der er større fokus på ledelse og den almenmedicinske tilgang, herunder brug af kontinuitet i patientarbejdet og den almenmedicinske konsultationsproces.
- De specialespecifikke kurser er gennemgået fra A-Z, og der er vedtaget en ny masterplan.

Som led i arbejdet havde VIA-udvalget virtuelt besøg af professor Kareena Henley fra Skotland, som fortalte om brug af 'entrustable professional activities' og processen med udarbejdelse af nyt curriculum for speciallægeuddannelsen i almen medicin i Irland.

Indholdet i den nye målbeskrivelse vil blive beskrevet nærmere i en kommende artikel i Practicus og en podcast fra Månedsskriftet.

Udover selve målbeskrivelsen har vi arbejdet med en opdatering af kompetencevurderingsmetoderne og udarbejdet en del nye kompetencekort og andre redskaber, som forhåbentlig vil støtte tutorlægerne i at lave en struktureret kompetencevurdering, som styrker læringen hos den enkelte uddannelseslæge.

Besparelser på kursusbudgettet

Lige som alle var på vej på sommerferie i slutningen af juni 2025, kom der en pludselig overraskelse fra Sundhedsstyrelsen. Alle specialer blev bedt om at spare 28 procent på efterårets specialspecifikke kurser og fik 14 dage til at indsende en plan for dette. Det medførte et urimeligt og stærkt presset arbejde for vores kursusledere og -sekretærer med omlægning af kurser, som havde været planlagt i mere end et år. Det medfører, at der på efterårets kurser vil være mindre forplejning og flere deltagere pr. gang, og enkelte kurser må udskydes til foråret, hvor vi så må håbe på, at ministeriet kan finde pengene til det.

DSAM's formand, LVS og Lægeforeningen er gået ind i sagen, og her efter sommerferien tyder noget på, at besparelserne helt eller delvist vil blive trukket i land. Skaden er dog sket, efterårets kurser kommer ikke til at forløbe helt som planlagt, og en del mennesker fik spoleret deres sommerferie.

Uddannelsesforhold i nye klinikformer – krav til tutorpraksis

Vi har i VIA-udvalget løbende diskuteret, om og hvordan man kan have uddannelseslæger i de forskellige nye klinikformer, der er dukket op i de senere år. Både regionsklinikker, men også PLO-klinikker, udbudsklinikker mv., hvor ejerlægen ikke selv har sin faste arbejdsplads i klinikken, har haft et ønske om at have uddannelseslæger tilknyttet. Det har medført nogle diskussioner, dels om der er tilstrækkelig mulighed for kompetenceopnåelse for fx ledelseskompeterencer, men også om hvordan man sikrer tilstrækkelig kontinuitet i vejlederfunktionen. Kompetencen til at udpege tutorlæger ligger hos de regionale råd for lægers videreuddannelse, men VIA-udvalget har udarbejdet nogle vejledende retningslinjer, så kravene bliver nogenlunde ensartet landet over. Der har også været rejst en diskussion om uddannelseslægers funktion i samarbejdsklinikker, hvor det er udarbejdet principper for god uddannelse i samarbejdspraksis og store kompagniskabspraksis, som bl.a. indeholder anbefalinger til kontinuitet, og at arbejdspladsen skal opleves som én sammenhængende klinik, selvom den evt. omfatter flere selvstændige ydernetre.

Hvidbog for rekrutteringstiltag

I slutningen af 2024 udarbejdede VIA-udvalget en hvidbog for tiltag i videreuddannelsen, som kan øge rekrutteringen til områder med ledige stillinger. Det drejer sig om særlige kursustilbud om fx brug af ultralyd, fleksible stillinger med mulighed for deltid og meget andet.

Næste år

Når vi kigger frem mod det kommende år, vil vi opstarte en revision af målene i introstillingen. Desuden vil den kommende opgavebeskrivelse for almen praksis og revisionen af den lægelige videreuddannelse fra SST formentlig medføre behov for ændringer i videreuddannelsen.

Søren Prins, formand for VIA-udvalget
September 2025